कृति आराखडा अंतर्गत सन २००७-२००८ मध्ये
"खताचा समतोल व एकात्मिक वापर अंतर्गत गांडुळ
खताचे उत्पादन, सेंद्रिय शेती विकास व प्रमाणिकरण"
ही केंद्र पुरस्कृत योजना राज्यात राबविण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन कृषि पशुसंवर्धन, दुगधव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन निर्णय क्र.संखाद १००७/११६१८/प्र.क्र.३०९/१ओ मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२ दिनांक:- २३ऑगस्ट, २००७

वाचा-

- १) केद्रिय कृषि मंत्रालयाचे पत्र क्रमांक ६-६/२००७, एमएम-१ दि.८.५.२००७ व दि.१५.५.२००७
- २) शासन निर्णय वित्त विभाग क्रमांक संकीर्ण-१००६/प्र.क्र.१३१/कोषा प्रशा-५, दि.१५.५.२००७
- ३) कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्रमांक- मृदसं/ सेंशेयो०७-०८/मृद-११/११०२/०७, दि. १८.५.२००७
- ४) शासन निर्णय कृषि व पद्म विभाग क्रमांक अंदाज-१००७/प्र.क्र.६६/२-ओ,दि.२८.५.२००७
- ५) शासन निर्णय कृषि व पदुम विभाग क्रमांक पुनर्वि-१००७/प्र.क्र.१०५/२-ओ, दि. १४.६.२००७

प्रस्तावना-

राज्याच्या शेती विकासात प्रामुख्याने कोरडवाहू शेतक-यांच्या उत्पन्नात भरीव वाढ होण्यासाठी सेंद्रिय शेती, एकात्मिक किड व्यवस्थापन, गांडुळ खत उत्पादन व वापर, जैविक खत, जैविक औषधाचे उत्पादन इ. योजना मोठया प्रमाणात राबविण्यावर भर देण्यासाठी तसेच गांडुळ खत उत्पादन हे सेंद्रिय शेतीसाठी आवश्यक असल्याने सेंद्रिय शेती विकासाला मोठया प्रमाणात चालना देण्यासाठी " सेंद्रिय शेती विकास व गांडुळ खत उत्पादन" ही योजना संयुक्तपणे सन २००४-०५ पासून राज्यात राबविण्यात येत आहे.

२. सदर योजनेंतर्गत स्थानिक गरज विचारात घेवुन सन २००७-२००८ या आर्थिक वर्षात " खताचा समतोल व एकात्मिक वापर अंतर्गत गांडुळ खताचे उत्पादन, सेंद्रिय शेती विकास व प्रमाणिकरण" ही योजना राज्यात राबविण्यासाठी केंद्र शासनाने संदर्भाधीन दि. ८ मे, २००७ च्या पत्रान्वये मान्यता दिलेली आहे.

शासन निर्णय-

कृति आराखडा अंतर्गत २००७-२००८ मध्ये " खताचा समतोल व एकात्मिक वापर अंतर्गत गांडुळ खताचे उत्पादन, सेंद्रिय शेती विकास व प्रमाणिकरण" ही केंद्र पुरस्कृत योजना रु.११००.०० लाख (रु.अकरा कोटी फक्त) इतक्या खर्चासह (केंद्र शासनाचा हिस्सा रु. ८२५.०० लाख व राज्य शासनाचा हिस्सा रु.२७५.०० लाख) राज्यात राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर योजनेचे भौतिक व आर्थिक लक्ष्य खालीलप्रमाणे आहे:-

अ) गांडुळ खताचे उत्पादन

(७५ टक्के केंद्र हिस्सा व २५ टक्के राज्य हिस्सा)

अ.क्र	घटक	दर (रुपये प्रती	भौतीक लक्ष्य	आर्थिक लक्ष्य
		युनिट)	(युनिट संख्या)	(रुपये लाखात)

				एकुण
१	गांडुळ खत युनिट	२५००	२६,०००	६५०.००
7	बायोडायनामिक कंपोस्ट	૭૫	६६,६६७	40.00
	एकूण रुपये			\900.00

ब) संद्रिय शेती विकास व प्रमाणिकरण (७५ टक्के केंद्र हिस्सा व २५% राज्य हिस्सा)

अ.क्र	योजनेचे नाव	अनुदानाचा दर	भौतिक लक्ष्य	आर्थिक लक्ष्य
		, and the second		(रुपये लाखात)
१	सेंद्रिय शेती गट	रुपये ५०००/- प्रति	६४४९	३२२.४५
		प्रकल्प		
२	सेंद्रिय शेती प्रमाणिकरण	रु.१००००/- प्रति प्रकल्प	६००	€0.00
क)	राज्यस्तरीय कार्यक्रम			
	अ) जागृती मोहिम व कार्यशाळा	रु. १.०० लाख प्रति प्रकल्प	२	7.00
	ब) राज्यस्तरीय प्रदर्शने	रु. २ .००लाख प्रति प्रदर्शन	२	8.00
ड)	जिल्हास्तरीय कार्यक्रम			
	अ) प्रसिध्दी व जागृती मोहिम	रु. २५०००/- प्रति जिल्हा	33	८.२५
	ब) प्रशिक्षण कार्यशाळा	रु. ५०००/- प्रति प्रकल्प	33	१.६५
	क) जिल्हास्तरीय प्रदर्शने	रु. ५०००/- प्रति प्रदर्शन	33	१.६५
	एकुण रुपये		800.00	

- ३. सदर कार्यक्रमाच्या उदीष्टपुर्तीसाठी संचालक (मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी केंद्र शासनाने दिलेल्या मार्गदर्शक सुचना विचारात घेवुन उदिष्टिनिहाय सिवस्तर मार्गदर्शक सुचना सर्व क्षेत्रीय अधिका-यांना निर्गमित कराव्यात.
- ४ सन २००७-२००८ मध्ये सदर योजनेसाठी केंद्र हिस्सा रु.६००.०० लाख व राज्य हिस्सा रु.२००.०० लाख अशी एकुण रुपये ८००.०० लाख (रुपये आठ कोटी फक्त) इतकी रक्कम वितरित करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.
- ५ या प्रित्यर्थ होणारा खर्च सन २००७-०८ करीता मंजुर असलेल्या अनुदानामधुन भागविण्यात येवून तो खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

अ) केंद्र हिस्सा

१) मागणी क्र.डी-४ २४०१, पीक संवर्धन १०५, खते व रासायनिक खते (००)(२५) गांडुळखताचे उत्पादन व वापराची योजना (केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०१४०२४) ३३ अर्थसहाय्य

२) मागणी क्र.डी-४ २४०१, पीक संवर्धन १०५, खते व रासायनिक खते (००)(३०) सेंद्रीय शेतीला चालना देणे (केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०१४५३४) ३३ अर्थसहाय्य

ब) राज्य हिस्सा

१) मागणी क्र. डी-४ २४०१, पीक संवर्धन १०५, खते व रासायनिक खते (००)(२९) गांडुळ खताचे उत्पादन व वापराची योजना (राज्य योजना) (२४०१४५२५) ३३ अर्थसहाय्य

२) मागणी क्र. डी-४ २४०१, पीक संवर्धन १०५, खते व रासायनिक खते (००)(२७) सेंदिय शेतीला चालना देणे (राज्य योजना) (२४०१४४०९) ३३ अर्थसहाय्य

- ६ परिच्छेद २ मधील अ व ब येथे नमूद योजनांकरिता अनुक्रमे मंजूर केलेला निधी रुपये ४००.०० लाख व रुपये ४००.०० लाख असा एकूण रुपये ८००.०० लाख निधी खर्च करण्यास संचालक (मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणुन घोषित करण्यात येत आहे तसेच मंजूर निधीचे जिल्हानिहाय वितरण करण्यासाठी त्याना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. वित्त विभागाच्या संदर्भाधीन दिनांक १५ मे,२००७ च्या शासन निर्णयात नमूद केल्यानुसार या योजनेचा खर्च सन २००७-०८ पासून विकसित करण्यात आलेल्या संगणकीय अर्थसंकल्प वितरण प्रणाली द्वारे मासिक निधी वितरण विवरणपत्राप्रमाणे (Monthly cash flow) होईल, याची दक्षता घेण्याची जबाबदारी संचालक (मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे यांची राहील. तसेच केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनानुसार या योजनांचा, आर्थिक व भौतिक प्रगती अहवाल प्रत्येक महिन्याला / विहित मुदतीत केंद्र शासनाला तसेच राज्य शासनाला सादर होईल याची दक्षता घेण्यात यावी.
- ७. हा शासन निर्णय वित्त विभागाचे अनौपचारीक संदर्भ क्रमांक २३१/ व्यय १ दिनांक २२/८/२००७ अन्वये प्राप्त सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(र. ब. पुरोहित) कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

प्रति,

आयुक्त कृषि, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ जादा प्रतीसह)
महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ (लेखा परिक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/ नागपूर
संचालक (मृदसंधारण व पाणलोटक्षेत्र व्यवस्थापन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
सर्व संचालक/सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी
सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय ग्रंथालय, विधानभवन, मुंबई (२ प्रती)
वित्त विभाग
कार्यासन २-ओ, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई /निवड नस्ती